

Zmaga ni bistvo rekreacije

V Sloveniji smo leta 1976 ločili organiziranost vrhunskega športa in športne rekreacije. S tem smo želeli prekiniti z navadami, ki so se iz vrhunskega športa prenašale v športno rekreacijo. V prvi vrsti velja to za tekmovalni sistem, ki tak, kot ga ima vrhunski (oziroma: tekmovalni) šport, ne more biti tudi cilj rekreativne (množične) dejavnosti delovnega človeka in občana. Tega nismo storili le zato, ker smo tako le zmanjšali stroške in obilico tekmovalnih, marveč so bili pri tem vodilo različna namembnost oziroma cilji vrhunskega na eni ter rekreativnega športa na drugi strani.

In kaj je tisto, kar loči vrhunski šport od rekreativnega?

Tekmovalni sistem v vrhunskem športu omogoča doseganje vrhunskih dosežkov in rezultatov. Tekmovanja so atraktivna, zato prihaja na vrhunske športne prireditve veliko gledalcev, ki plačajo vstopnino in zahtevajo kakovostne izide in seveda zmago »svojega moštva«. Ti športniki imajo s sistemom dela in vadbe ter pogoji možnost doseganja vrhunskih rezultatov. Dandanes pa je trening, ki zahteva dolge priprave in sodelovanje vrste strokovnjakov, drag. Temu je tako, ker družba zahteva vrhunski šport. Potemtakem vrhunski športniki ne trenirajo (zgodaj) iz lastnih pobud, zaradi zdravja, splošne telesne pripravljenosti, družabnosti, boljšega počutja, da bi lažje in boljše delali, da bi si ohranili vitalnost v pozno starost in podobno. Ti elementi so značilnost druge skupine, ki se ukvarja s športom – rekreativcev. Cilji in namen so tisti, ki ločijo vrhunski šport od rekreativnega!

Stotisoči pripadniki športne rekreacije iščejo možnosti enkrat ali večkrat tedenske vadbe. Zbirajo se v društvih za telesno kulturo, drugi si poiščejo »somišljenike« z enakimi željami in interesi v svojem delovnem okolju ali v krajevni skupnosti, nekateri si družbo za rekreativno dejavnost poiščejo tudi drugače. Res pa je, da je klube in društva, ki so v prvi vrsti zadolženi za izvajanje rekreativne dejavnosti, nagel porast želje občanov po športni rekreaciji prehitel. Mnoga društva še niso dojela, da je potrebno način dela, ki so ga sicer negovala vrsto let, prilagoditi novim potrebam in željam.

V čem je ta novost?

Do preobrazbe slovenske telesne kulture so se športna društva v prvi vrsti med seboj ločevala po dejavnosti – športni panogi. Imela so svoje

programe in jih izvajala. Sedaj pa, ko je prišlo do združevanja telesne kulture in ko o programih odločajo tudi tisti, ki zanje odvajajo gnotna sredstva, se društva niso vselej najbolje znašla. Pravica ustvarjanja programa in odločanja o njem ter spremljanje uresničevanja le-tega se je razširila tudi na uporabnike. Zato programi niso zgolj želje pešice ljudi v klubu ali društvu, marveč morajo biti programi odraz želja in interesov občanov in delovnih ljudi! Dolžnost društev je, da omogočijo organizirano in strokovno vadbo, postati morajo dejanski izvajalci programa za uporabnike. Da pa temu vselej ni tako, nam govori veliko število naključno zbranih skupin, ki vadijo in se športno rekreirajo zunaj organiziranih oblik dela.

Vendar to le mimogrede. Ugotovimo lahko, da tekmovalni sistem, ki ga imamo v vrhunskem športu, ni primeren tudi za rekreacijo. Cilj športne rekreacije ni (ne bi smel biti) zmaga ali vrhunski športni dosežek! Rekreacija je sodelovanje ljudi z enakimi interesi ali željami pri povezovanju koristnega in prijetnega.

Na videz naj bi bil tak pristop razumljiv sam po sebi, vendar v vsakodnevni praksi temu ni tako. Kako potemtakem razložiti veselje nogometnega moštva, ki tekmuje v tridski nogometni ligi, nad zmago s 3:0, potem ko nasprotnega moštva na tekmo sploh ni bilo? In morda ravnanje smučarjev tekačev, ki jim je v množici prireditev edino zadoščenje cilj kolajna in ne sodelovanje? Vse te napake, povzroča nejasna razmejitev ciljev vrhunskega in rekreativnega športa. Del krivice za takšne razmere pa nosijo tudi sredstva javnega obveščanja, ki povečujejo zmagovalce in puščajo v senci vse druge sodelujoče. Poročanje s športnih rekreativnih prireditev je povsem enako poročanju z

olimpijskih iger, svetovnih in drugih prvenstev vrhunskega športa, seveda v manjšem obsegu, vendar je ton enak. Pa bi moral biti drugačen, saj je smisel rekreacije drugačen!

Tekmovanja so v sistemu športne rekreacije potrebna, saj popestrijo šport. Potrebno bi bilo potisniti povečevanje rezultatov v ozadje, poudariti pa rednost in vadbe. To pa je pravi cilj športne rekreacije. Vrhunski dosežki in rezultati so domena in cilj sistema vrhunskega športa!

BRANKO ŽUGELJ

Skromna udeležba

Občinska ZTKO je na tekaških progah v Kosezah pripravila letošnje občinsko trim tekmovalje v smučskih tehnikah, ki pa se ga je udeležilo le 47 občanov. Razlogov za tako pičlo udeležbo v panogi, ki si je pri nas pridobila v zadnjih letih množico pristašev, je veliko. Mnogi so, denimo, menili, da so bile proge prekratke in prelahke, drugi so se raje udeležili serije maratonov, nekateri so se spet izgovarjali, da za tekmovalje niso vedeli.

Kakorkoli že, tudi ob manjši udeležbi so zmagali najboljši, ki so prišli na start. Moški in ženske so startali v dveh starostnih skupinah. Pri moških je v skupini mlajših med 29 sodelujočimi zmagal Miran Popovič iz Ljubljanske banke, v skupini starejših je startalo 9 tekmovalcev, najuspešnejši pa je bil Radovan Riedl iz RTV. Med petimi ženskami

v mlajši starostni skupini je zmagala Majda Čepelnik, med štirimi udeleženkami starejše skupine pa je bila najhitrejša Lena Rejc.

Največ udeležencev na teku je imela Ljubljanska banka, mimo tega pa so bili tudi najuspešnejši, saj so njeni predstavniki premočno zmagali v skupni uvrstitvi pred SNG Drama in Iskra CEO.

Rezultati – moški »A«: 1. Popovič (LB) 18,01, 2. Jan (IMV) 19,31, 3. Čerin (GIC) 19,36, 4. Sterle (SCT) 19,56, 5. Nahtigal (Drama) 20,34, 6. Kavčič (LB) 20,48, 7. Pucelj (Delo) 20,49, 8. Markoja (Mestni vodovod) 20,57, 9. Drčar (IMV) 21,44, 10. Žakelj (LB) 21,51, 11. Zelenika (SDK) 22,01, 12. Jemec (PTT) 22,22, 13. Prelesnik (Plinarna) 22,48, 14. Grad (Sob Center) 22,57, 15. Počivavšek (Figovec) 23,02, 16. Klemen (Dnevnik) 23,22, 17. Kogovšek (Vega)

24,13, 18. Kralj (DRM) 24,14, 19. Sila (SDK) 24,28, 20. Žvanut (LB) 25,17, 21. Bernik (Drama) 28,06, 22. B. Kralj (DRM) 30,43, 23. Gorjanc (Iskra CEO) 30,56, 24. Koren (OŠ P. Voranc) 31,20, 25. Gale (OŠ V. Vodnik) 32,24, 26. Goljar (OŠ V. Vodnik) 34,39, 27. Banovec (CEDSI) 35,51, 28. Bavčar (Iskra CEO) 39,38, Kotar (Mercator) je odstopil. Moški »B«: 1. Riedl (RTV) 18,39, 2. Hlastec (Drama) 20,33, 3. Setnikar (LB) 21,55, 4. Rojina (Union) 22,26, 5. Mrzel (Auto-commerce) 23,57, 6. Kamenarič (Obtrnik) 24,46, 7. Umek (LB) 26,00, 8. Grubar (Drama) 27,58, 9. Bašin (KS Kolodvor) 30,37. Ženske »A«: Čepelnik 7,49, 2. Zidanič 10,03, 3. Beras (vse LB) 10,04, 4. Mohorič (Univerza) 10,06, 5. Hlastec (Drama) 10,19. Ženske »B«: 1. Rejc 8,03, 2. Kotnik (obe LB) 8,59, 3. Gorjanc (Iskra) 18,17, 4. Zorčič (Drama) 20,45.

MLADINSKE DELOVNE BRIGADE BODO GRADILE ŠPORTNE OBJEKTE V KS

Staro v novi obleki

Da je Ljubljana po telesnokulturnih površinah na občana nekje na repu v Sloveniji, vemo že dolgo, prav tako tudi ni posebno nova ugotovitev, da se po številu in površini športnih objektov najslabše godi občanom Centra.

Zadnji objekt za potrebe delovnih ljudi in občanov je zgradil leta 1929 inž. Stanko Bloudek. Z razmahom in novo organizacijo telesne kulture v Ljubljani smo občani Centra vlagali svoja sredstva v izgradnjo vrste objektov v mestu, sami pa smo se nemalokdaj zadovoljevali s »sanjarjenji«, da bo nekega dne prišla vrsta tudi na nas. Rezultat tega »sanjarjenja« pa ni niti malo romantičen, saj nas mora podatek, da pride v Centru na občana le borih 0,16 kvadratnega metra telesnokulturnih površin, krepko postaviti na realna tla.

Že v minulem srednjeročnem načrtu smo snavali zgraditev treh telovadnic v okviru kopališča Ilirija. Vse je ostalo le pri željah, ki smo jih prenesli tudi v tekoči srednjeročni načrt. Stabilizacijska prizadevanja in omejevanje negospodarskih investicij pa so nas ponovno postavili tja, kjer smo že vrsto let. Gradili torej ne bomo! Pa vendar...

Predsednik IS SOB Center Zdene Mali, je dal pobudo, da bi mladinske delovne brigade obnovile športne ploščadi v krajevnih skupnostih. Občinska telesnokulturna skupnost je zamisel podprla, prav tako

tudi mladinska organizacija. Seveda vsega ne bo moč uresničiti le s prostovoljnim delom, zato se je SGP Grosuplje obvezalo, da bo z mehanizacijo opravilo zahtevnejša dela.

Telesnokulturni delavci so bili že v krajevnih skupnostih, kjer so prisluhnili krajanom, članom športnih društev in mladini ter na osnovi teh razgovorov sestavili spisek potrebnih del. Strokovnjaki Projektivnega biroja Tivoli, ki imajo največ izkušenj pri gradnji in obnovi telesnokulturnih objektov, bodo do konca tega meseca pregledali zamisli in rešitve, ki jih predlagajo krajevne skupnosti ter jim dodali svoje strokovne ocene in izboljšave. Kljub temu, da se vsa potrebna dokumentacija šele pripravlja, pa je že danes jasno, da bodo prva dela stekla že aprila.

Za sedaj je moč izboljšave pričakovati – na telovadišču TVD Partizan Tabor, v KS Poljane bodo dobili novi igrišči za odbojko in rokomet, v KS Ajdovščina pa se načrtuje vrsta izboljšav na letnem telovadišču TVD Partizan Narodni dom.

Navkljub pomanjkanju denarja se nam v občini obeta nekaj pridobitev, ki bodo ra-

zveselile zlasti občane, kateri si želijo redne telesnokulturne dejavnosti. Hkrati pa ne gre prezreti tudi zanimive pobude, da se v obnovo in novo izgradnjo športnih objektov vključi Odbor za zeleno Ljubljano ter Hortikulturno društvo. Po razgovorih v karjevnih skupnostih pa lahko že sedaj rečemo, da v delu mladina ne bo osamljena, kajti delavoljni so tudi drugi krajani. Z oživitvijo prostovoljnega dela bo telesna kultura v Centru dobila novo vzpodbudo za še večji razmah.

BRANE ŽUGELJ

Gneča na vrhu

Košarkarji v B skupini trimske košarkarske lige so odigrali 9. kolo. Na lestvici so v vodstvu kar tri moštva s 16 točkami, do konca pa sta na sporedu še dve koli, tako da je pričakovati nadvse zanimiv razplet.

Izidi 8. kola: Narodni dom : Iskra 46:15, Avtotehna : Elektromedicina 33:23, Statistika : PTT 31:46, Usnjeplast : Vodmat 28:32, UJV : Sindikati 23:35, Kartonažna : RSNZ 0:20; izidi 9. kola: RSNZ : UJV 36:14, Elektromedicina : PTT 20:32, Statistika : Iskra 20:0, Narodni dom : Usnjeplast 29:32, Sindikati : Vodmat – preloženo, Kartonažna : Avtotehna 0:20.

LESTVICA

Vodmat	9	8	1	300:167	16
PTT	9	8	1	310:213	16
RSNZ	9	8	1	295:205	16
Avtotehna	9	5	4	253:211	10
Sindikati SRS	9	5	4	262:267	10
Elektromedicina	8	4	4	209:214	8
Narodni dom	9	5	4	205:229	8
UJV	8	3	5	184:185	6
Usnjeplast	9	3	6	275:304	6
Statistika	9	3	6	223:270	6
Iskra klip-klap	9	2	7	135:245	4
Kartonažna	9	0	9	87:221	0

DOGOVORI

Gradišče 10, p. p. 191 – Telefon 28-257
in 28-258 – Izhaja štirnajstredno – Naklada 16.500 izvodov

Izdajateljski svet:

Lojze Cepuš – predsednik, člani: Jana Taškar, Dane Robida, Ivo Bogataj, Pavle Pensa, Karel Destovnik, Franc Boštjančič, Ida Rebolj, Dušan Trotovšek

Ureja uredniški odbor:

Robert Blaha, Ivo Bogataj, Zvezdana Kompare, Cveto Pavlin, Anka Strukelj, Jana Taškar, Brane Žugelj, Jože Šager (odgovorni urednik), Niko Isajević (urednik), Lučka Špat (sekretarka uredniškega odbora), Matija Čož (tehnični urednik).

Rokopisov ne vračamo.
Tisk: ČGP »Delo«, Ljkozarjeva 1